

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, άρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συνηγορία χρονιάτικη: Για την Ελλάδα και την Κρήτη άρ. 10. Για το έξωτερικό φρ. χρ. 12,50.—Για τις έπαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες συνδρομές (άρ. την τριμηνία).—Κανένας δέ γράφεται συνδρομητής ά δέν προπληρώσει την συνηγορία του.

20 λεπτά το φύλλο.—Τά περιεμένα φύλλα πουλιούνται στο γραφείο μας διπλή τιμή.

Βρίσκεται στην Αθήνα σ' όλα τα κίόσκια, και στις έπαρχίες σ' όλα τα πραχτορεία των Έφημερίδων.

ΕΛΛΗΝΟΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑ (*)

Β'.

Οί Βούλγαροι «θά μάς γελάσουν»· αυτή είναι ή αντίλογια εκείνων που δέν τολμοϋν νά κουνηθοϋν ποτέ τους μήν τύχει και τούς πέσει κανένα κεραμίδι στο κεφάλι και τούς σκοτώσει.

— Μά γιατί θά μάς γελάσουν;

— Τίποτα, θά μάς γελάσουν.

— Μά γιατί νά μη φαντασθοϋμε πώς μπορούμε εμείς νά τούς γελάσουμε αυτούς; άφου τó έχεις για άπαραίτητο νά γελαστεί κάποιος. Μήπως με τó νά συνεννοούμαστε μαζί τους πάει νά πει πώς σταματήσαμε τάχα και την ένέργεια του νου μας; πώς κλείσαμε τά μάτια μας; πώς δέ δουλεύει πιά τó μυαλό μας;

— Θά μάς γελάσουν, σου λέω.

— "Ωστε διπλωματία θά πει νά φυλαγόμαστε «μέχρι συντελείας των αλώνων» μήν τυχόν και μάς γελάσει κανένας; και νά μην κάνουμε τίποτε άλλο; Αυτό θά πει διπλωματία και πολιτική; Είναι βέβαια ή εύκολότερη πολιτική αυτή, μά και ή πιό στείρα όμως.

Η αντίλογια του «θά μάς γελάσουν» μάς έμποδισε τόσα χρόνια νά συνεννοηθοϋμε με τούς Βουλγάρους και με τούς Αρβανίτες και με τούς Τούρ-

κους άκόμα, γιατί είχαμε την δλότελα παιδιακίσια αντίληψη πώς συνεννόηση θά πει άνεπιφύλαχτο άνοιγμα τής καρδιάς μας στον Τούρκο, στο Βούλγαρο και στον Αρβανίτη, λύσιμο βρακιών, άγκάλιασμα άδελφικό χωρίς περιορισμούς, άρνηση κάθε σκέψης, προσοχής και φροντίδας και ήσυχία άπόλυτη, αιώνιος νιρβανάς.

Περίεργο φαινόμενο! Τó Έλληνικό έθνος που είναι, léνε, πέρα ως πέρα ξυπνό και τετραπέρατο, βγάξει ως τόσο τούς πιό ήλίθια κουτού; διπλωμάτες. Γιατί; Γιατί τó έθνος τó Έλληνικό κουράστηκε, φαίνεται, και δέν έχει διάθεση για ύποκρισίες και διπλωματίες, έπειδή δέν έχει όρεξη για άγώνες. Όρεξη έχει μόνο για ήρεμία, ήσυχία, ξεγνοιασιά, ύπνο, νιρβανά, όνειρα, χασίς, όπιο, νάρκη, νέκρα, ξετέντωμα, πλάγιασμα, τεμπελιά, ρεμπελιά και καφενεΐα, καφενεΐα, καφενεΐα. Ό λόγος: «θά μάς γελάσουν» είναι πρόφαση για νά μην κουνηθοϋμε άπό τή θέση μας. Καλά είμαστε εκεί που είμαστε. Άν ήταν νά μη μάς γελάσουν οί Βούλγαροι θά τούς άγκαλιάζαμε βέβαια για νάχουμε πιότερη άκόμα ήσυχία, μά αν είναι νά μάς γελάσουν θά χάσουμε την ήσυχία και την άφροντισιά εκείνη που έχουμε, και έπειδή χρειάζεται κόπος για νά προσέξουμε νά μη μάς γελάσουν, για καλό και για κακό άς μένουμε εκεί που βρισκόμαστε. Τί τά θέλουμε τά τράβαλα; τί τίς θέλουμε τίς έγνοιες;

Τέτοιοι είναι οί έξυπνοι διπλωμάτες μας.

Συνεννόηση με βάση τά **συμφέροντα** των έθνών, δέν την έστοχάστηκαν ποτέ τους. Συμφέροντα έχουν και οί Έλληνες, έχουν και οί Βούλγαροι. Άν τά συμφέροντα αυτά είναι ως ένα βαθμό κοινά, μπορούν ως εκείνο τó βαθμό νά συνεννοηθοϋν τά δυό έθνη για νά τά κυνηγήσουν μαζί. Έκει που τά συμφέροντα καθενός άπό τά δυό έθνη ξεχωρίζουν, αν συγκρούονται δέν μπορεί νά συνεννοηθοϋν τά έθνη, όσο γι' αυτά τά ιδιαίτερα συμφέροντα, αν όμως δέ συγκρούονται, τίποτε δέν έμποδίζει νά συνεννοηθοϋν και πάρα πέρα άπό τά κοινά συμφέροντα, και τó ένα νά ύποστηρίξει τά ιδιαίτερα συμφέροντα και τού άλλου, άφου δέν έχει τίποτα νά πάθει τó καθένα τους άπό τή βοήθεια αυτή που δίνει στο άλλο έθνος, και άφου ή βοήθεια αυτή κάνει στερεότερη τή συνεννόηση για τή συνεργασία των έθνών όσο για τά κοινά συμφέροντα.

Κοινά συμφέροντα οί Έλληνες και οί Βούλγαροι έχουν **μέσα στην Τουρκία**. Γι' αυτό άπό και άρχισε και ή συνεννόησή τους, δηλαδή άναμεταξύ

(*) Κοίταξε άριθ. 464 (σελ. 56).

Ἑλληνες καὶ Βουλγάρους Ὀθωμανοὺς πολίτες. Μὰ κοινὰ συμφέροντα μπορεῖ νὰ ἔχουν καὶ σ' ὅλη τῇ Βαλκανικῇ χερσόνησο. Καὶ γι' αὐτὸ εἶναι βολετὴ μὲ συνεννόησι καὶ τῶν δυὸ ἐλευτέρων κρατῶν.

Χωριστὰ συμφέροντα ἔχουν οἱ Βούλγαροι καὶ οἱ Ἕλληνες στὴν Τουρκία, ἔχουν καὶ τὰ δυὸ κράτη. Μερικὰ ἀπ' αὐτὰ μποροῦν νὰ τὰ ὑποστηρίξουν ἀμοιβαίως οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Βούλγαροι χωρὶς νὰ χροῦν ἄμεσο συμφέρο καὶ χωρὶς κίνδυνο νὰ βλαφτοῦνε. Τέτοια συμφέροντα εἶναι ἄξαφνα τὰ ἐμπορικὰ. Τὰ δυὸ κράτη δὲν ἔχουν ἴδιας λογῆς προϊόντα. Ἡ Βουλγαρία βγάξει γεννήματα (σιτάρι, κριθάρι, ἀραποσίτι), πουλερικά, αὐγά, χτηνοτροφία, ροδόλαδο καὶ ἄλλα πού τὰ χρειάζεται ἡ Ἑλλάδα. Ἡ Ἑλλάδα βγάξει σταφίδα, σύκα, πυρικά, λαχανικά, λάδια, πυρηνόλαδα, σαπούνια, βιμπάνια, πού δὲν τὰ ἔχει ἡ Βουλγαρία. Ἀντὶς λοιπὸν νὰ παίρνει ἡ Ἑλλάδα τὰ γεννήματά της ἢ τὰ βύδια της ἀπὸ τὴ Ρωσία ἢ ἀπ' ἄλλου μπορεῖ μὲ μίαν ἐμπορικὴ σύμβαση νὰ τὰ παίρνει μὲ πῦρ συμφερτικοῦς ἔρους ἀπὸ τὴ Βουλγαρία. Τὸ ἴδιο καὶ ἡ Βουλγαρία, ἀντὶς νὰ προμηθεύεται τὰ σύκα καὶ τὶς σταφίδες, τὰ λάδια καὶ τὰ βιμπάνια ἀπὸ τὴν Τουρκία μπορεῖ νὰ τὰ βρῆσκει στὴν Ἑλλάδα μὲ πῦρ συμφερτικοῦς ἔρους, φτάνει νὰ γίνῃ ἰδιαίτερη ἐμπορικὴ συμφωνία.

Αὐτὸ εἶναι ἓνα παράδειγμα. Μὰ νὰ ἀμέσως κι ἄλλο ἓνα: νὰ μὴν τρώγονται ἄδικα μεταξὺ τους οἱ Ἕλληνικοὶ καὶ Βουλγαρικοὶ πληθυσμοὶ στὴ Μακεδονία, πού μὲ τὸ ἀλληλοφάγωμα δὲν κερδίζουν τίποτε, ἔσο ὑπάρχει ἄλλος ἐχθρὸς πού δείχνει ὄρεξη νὰ τοὺς φάγῃ καὶ τοὺς δυὸ. Ἔτσι τὸ ἰδιαίτερο αὐτὸ συμφέρο τοῦ καθενὸς καταπᾶ κοινό.

Ἰδιαίτερο συμφέρο τῶν Ἑλλήνων θὰ λογαριασθεῖ καὶ ἡ ἀναγνώρισι τῶν Ἑλληνικῶν κοινοτήτων στὴ Βουλγαρία.

Ἰδιαίτερο συμφέρο τῶν Βουλγάρων εἶναι νὰ βγεῖ ἀπὸ τὴ μέση τὸ σχίσμα ἢ τουλάχιστο νὰ συνεννοηθοῦν οἱ δυὸ Ἐκκλησίες, τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ ἡ Ἐξαρχία ἔσο γιὰ τοὺς Μητροπολίτες καὶ Ἐπισκόπους στὰ ἀνάμιχτα διαμερίσματα τῆς Μακεδονίας. Καὶ ἄλλο ἄμεσο συμφέρο ἔχει ἡ Βουλγαρικὴ Ἐξαρχία γιὰ νὰ συνεργάζεται μὲ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ ἂν ἀκόμα δὲν εἶναι εὐκόλο ἢ βολετὸ νὰ καταργηθεῖ τὸ σχίσμα. Ὅλα τὰ προνόμια τοῦ Πατριαρχείου δὲν τὰ ἔχουν οἱ φυλετικὲς καὶ ἄλλες Ἐκκλησίες στὴν Τουρκία (Βουλγαρικὴ, Ἀρμενικὴ, Ἀρμενοκαθόλικη ἢ Συριάνικη ἢ Νεστοριανὴ) καὶ μὲ τὸ νὰ συνεργάζονται μὲ τὸ Πατριαρχεῖο ἔσο γιὰ τὴν ἀναγνώρισι καὶ τὸ ἀσφάλισμα τῶν προνομίων τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας ἐξισώνονται μὲ τὸ Πατριαρχεῖο αὐτό. Ἔβρουν πὼς εἶτι

δοθεῖ στὸ Πατριαρχεῖο θὰ δοθεῖ σίγουρα καὶ στὶς ἄλλες Ἐκκλησίες. Τὰ προνόμια τοῦ Οἰκουμενικοῦ σκεπάζουν καὶ τὰ ἄλλα Πατριαρχεῖα.

Ἔχουν δηλαδὴ καὶ οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Βούλγαροι νὰ δώσουν καὶ νὰ πάρουν ἀναμεταξύ τους. Ἡ δσολληψία αὐτῇ, ἀντὶς νὰ γίνεταί μὲ ἀρπαγές, σκοτωμούς, ἀλληλοφαγώματα καὶ ἀνταγωνισμούς, μπορεῖ νὰ γίνεταί μὲ συμφωνίες, ἀνταλλάγματα, συνεννόησι καὶ συναγωνισμούς εἰρηνικοῦς. Ἡ συνεννόησι μὲ τοὺς Βουλγάρους σ' ὅλα αὐτὰ τὰ σημεῖα ἢ σὲ μερικὰ μονάχα ἀπ' αὐτὰ (ἔσο μᾶς συμφέρουν πῦρ ἄμεσα) καὶ δὲ μᾶς ἐκθέτουν σὲ χασούρες, δὲ σημαίνει παραίτησι ἀπὸ ἀγῶνες εἰρηνικοῦς γιὰ τὴν ἐπικράτησι, στὰ ἀνάμιχτα διαμερίσματα, καὶ σ' ὅλα τὰ μέρη τῶν Βαλκανιῶν ὅπου ἔχουμε πληθυσμούς καὶ συμφέροντα.

Ἔτσι ἐξηγιέται πὼς οἱ Βούλγαροι ἀποφάσισαν νὰ συνεργαστοῦν μαζὶ μας. Τὸ συμφέρο τοὺς κάνει. Ἄν πάλε δείξουν σημάδια ἄλλα, δηλαδὴ πὼς πᾶν νὰ μᾶς ἀφήσουν στὰ κρία τοῦ λουτροῦ γιὰ νὰ ὠφεληθοῦν τίποτε ἀπὸ τοὺς Τούρκους (καμιά σιδηροδρομικὴ γραμμὴ ἢ κανένα μερᾶτι ἐπισκόπου), ἔχουμε καιρὸ ν' ἀλλάξουμε καὶ μεῖς τὸ φύλλο. Μὰ καὶ μὲ τὴ συνεννόησι τὴν Ἑλληνοβουλγαρικὴ καὶ δίχως αὐτὴν μποροῦμε νὰ ἀπαιτοῦμε, καὶ οἱ Βούλγαροι καὶ μεῖς, μερικὰ πράγματα ἀπὸ τὴν Τουρκία, καὶ δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα πὼς θὰ μᾶς τὴν κάνουν ἢ θὰ μᾶς τὴν ἀρνηθοῦν τὴ χάρη αὐτὴν οἱ Τούρκοι, ἂν εἴμαστε συνεννοημένοι Βούλγαροι καὶ Ἕλληνες, παρὰ ἂν δὲν εἴμαστε συνεννοημένοι. Στὸ ἀναμεταξύ κνηγοῦμε μαζὶ τὰ κοινὰ μας καὶ τὰ ἰδιαίτερά μας συμφέροντα.

Πρῶτ' ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ καταλάβουν ἔσοι διευθύνουν τὴν ἐξωτερικὴ πολιτικὴ καὶ στὴν Ἑλλάδα καὶ στὴ Βουλγαρία καὶ ἔσοι διευθύνουν τὰ δυὸ ἔθνη μέσα στὴν Τουρκία, πὼς εἶναι **συμφέρο** καὶ γιὰ τοὺς δυὸ **αὐτῇ ἢ ἴδια ἢ συνεννόησι**.

Δηλαδὴ νὰ εἶναι βέβαια πὼς, ἐξὸν ἀπὸ τὰ κοινὰ καὶ τὰ ἄλλα τους συμφέροντα, ὑπάρχει καὶ ἄλλο εἶδος συμφέρο, ἢ **συνεννόησι**. Ἄμα τὸ νοιώσουν οὕτὸ καλὰ, θὰ **θελήσουν** τὴ συνεννόησι, καὶ φανερὸ πὼς γιὰ τὰ γίνεταί πρέπει νὰ τὴ **θέλουν** ἔσοι καταπιάνονται καὶ κυβερνοῦν τὰ ζητήματα πού ἐνδιαφέρουν τὰ δυὸ ἔθνη.

Στοὺς Βουλγάρους καὶ στοὺς Ἕλληνες συμφέρει ἢ συνεννόησι γιὰτὶ παίρνουμε ὁ καθένας μας δύναμη ἀπ' αὐτὴ γιὰ νὰ πετύχουμε ἀπὸ τοὺς Τούρκους ἐκείνο πού θέλουμε γιὰ τοὺς πληθυσμούς μας